

Seg kan ikke negte, at det var mig noget overraskende, at det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds fremdrog denne Sag paa den Maade, han gjorde, idet jeg nemlig maatte undre mig over, at en saa skarpfindig Mand som det ærede Medlem ikke havde set det Punkt, hvorom det egentligt dreier sig i Spørgsmaalet. Men deraf maa jeg jo ogsaa uddrage den Slutning, at der maaske kunde være andre Medlemmer, som det kunde være gaaet paa samme Maade, og der er derfor saa meget større Opfordring for mig til at forklare min Mening noget nøiere. Det ærede Medlem gik ind paa en Undersøgelse af, hvorledes Kongens konstitutionelle Ansvar blev dækket i saadanne Tilfælde, som hvor et Ministerium var afflediget og et nyt indtraadt, og det ærede Medlem meddelte, særlig til Dplysning for mig, at Kongen jo ved saadanne Leiligheder selvfølgelig maatte have en Dækning, som han da ogsaa fik derigjennem, at de nye Ministres Udnævnelse saavel som de ældre Ministres Affledigelse blev kontraheret af de nye Ministre. Dette er fuldstændigt rigtigt, og jeg vil kun sige, at det ærede Medlem egentlig burde vide, at dette i den Grad hører — om jeg saa maa sige — til den konstitutionelle Børnelærdom, at jeg har maattet antages at være bekendt dermed. Men Sagen er jo den, at det, som jeg ved en tidligere Leilighed har draget frem, og som jeg tror, at der er Anledning til at drage frem igjen, ikke er dette, at der jo fremkommer der formelle Dækning for de nye Ministres Udnævnelse og de gamle Affledigelse; men det er dette, at i Virkeligheden er der en mangelfuld Dækning for, hvad der passerer mellem det gamle Ministeriums Affledsbegjæring og det nye Ministeriums Udnævnelse. Selvfølgelig maa jo den nye Minister være ansvarlig for sin egen Udnævnelse. Men jeg vil dog for det Første henstille til enhver billigt tænkende Mand, om man nogenfinde kan vente, at et saadant Ansvar vil blive gjort gjældende. Det vil i alt Fald være et overmaade meget forsløgtiget Ansvar, som der ved en saadan Leilighed kunde være Tale om. Men dernæst, mine Herrer, imellem det gamle Ministeriums Affledsbegjæring og det nye Ministeriums Udnævnelse ligger der ofte en hel Række af Stridt, af meget indgribende og vigtige Forhandlinger. Der kan blive Spørgsmaal om, hvorfor Kongen har henvendt sig til En og ikke har henvendt sig til en Anden; der kan blive Spørgsmaal om, hvorfor, og med hvor megen Ret der er stillet denne eller hin Betingelse for et Medlems Overtagelse af Ministerposten, hvad der

er svaret til denne Betingelse og saa fremdeles. For disse Stridt, som kunne være af den mest afgjørende Betydning for den hele Situations Udvikling, kan den nye Minister jo paa ingen Maade gøres ansvarlig. De ville altsaa se, at her kommer virkelig Tilfælde frem — ikke hvor man kommer til at gaa udenfor Grundloven, thi Grundloven fordrer kun, at der skal være ansvarlige Ministre til Stede i visse bestemte Tilfælde, som nævnes i § 13, og hvortil dette ikke hører — men Tilfælde, hvor der i Virkeligheden med Hensyn til det, der er afgjørende overfor Folkebevidstheden om Ansvar, upaatvivlelig kommer til at paahvile Kongen Noget i denne Henseende, som han ikke kan friggjøre sig for. Derfor er det, at jeg tidligere har lagt Thinget paa Sinde at søge at undgaa, hvor der ikke er en afgjort Nødvendighed tilstede, at fremfalde Situationer, hvori noget Saadant kommer frem, netop fordi det samme ogsaa ligger mig paa Hjerte som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, at Kongen saa lidt som muligt, saa sjældent som muligt og saa kortvarigt som muligt, kommer i saadanne Stillinger, hvor han ikke er saaledes dækket, som Grundloven tilfuger, at han skal være. Dette gjælder jo fornemmelig om det Tilfælde, vi her have haft for, hvor altsaa et Ministerium har indgivet sin Affledsbegjæring og et nyt endnu ikke er dannet; dernæst ogsaa i de Tilfælde, hvor Kongen finder det rigtigt ikke at tiltræde en Indstilling, der er gjort ham af det Ministerium, han har. Se, mine Herrer! dette er altsaa den Tanke, der ligger bag ved de Ytringer, jeg tillod mig at fremsætte her ved en tidligere Leilighed, og jeg kan ikke negte, at det forekommer mig, at, hvad jeg den Gang udtalte, har i, hvad der senere er passeret, faaet et oplysende Exempel, som har vist, at jeg ikke ganske tog feil i, hvad jeg den Gang sagde, at dette var Noget, man skulde betænke sig paa at fremfalde. Men jeg finder mig her foranlediget til at føre min Tanke noget videre ved nærværende Leilighed, for at forsøge at gjøre et Punkt noget mere klart, end det forekommer mig, at det hidtil har været, nemlig hvad den sande Betydning har været af, at Kongens allerhøjeste Haandskrivelse er bleven trykt. Jeg kan ikke negte, at det har undret mig —, som jeg igaar hørte, at det har undret den høitærede Kultusminister, at dette Skridt er blevet opfattet som Noget, der ikke var Ret imod Rigsdagen og navnlig ikke imod Folkethinget; thi jeg har været af en ganske modsat Mening, og jeg skal forklare det ærede Thing hvorfor. De Herrer, som danne Flertallet i denne